

פרוטוקול מס' 96/7

מישיבת ועדת הכספים

ביום א', כ"ג באייר תשט"ו - 15.5.55 בשעה 4.00

ג ו ר י י מ :

חברי הועדה:

- י. גורי - יו"ר
- ש. דיין
- ק. לוז
- א. סטופ
- א. ציזלינג
- פ. קלמר

סוזמנים :

- מר סטנר - מנהל רשות הפתוח
- מר ניר - מנהל אגף הנכסים
- מר קפלן - מטעם רשות הפתוח

מר בזק - מזכיר הועדה

סדר-היום:

תקציב רשות הפתוח.

- - -

היו"ר י. גורי :

אני פותח את הישיבה.

(קורא מכתב לנחקבל מוועדת הכלכלה)

לפני שנחיל בדיון לגופו של הענין אני רוצה לעודד את שאלת צורת האישור של התקציבים של רשות הפתוח. שאלה זו נתעוררה כבר בשעת הדיון בתקציבים הסוקדמים.

החוק אומר: "תקציבה של רשות הפיתוח ייקבע על ידי חוק של הכנסת. רשות הפיתוח לא תוציא כל הוצאה ולא תקבל כל התחייבות כספית...". שאלנו לחוות דעתו של היועץ המספטי בענין זה: אם החוק אינו מבחין בין תקציב אדמיניסטרטיבי לבין תקציב אופרטיבי הרי מטבד לפי ההגיון הפיזי להביא את התקציב כולו לאיסורה של הכנסת, והסיפא לא באת אלא לגבי סקרים בהם יהיה צורך להכניס מינויים היות וענין התקציב האופרטיבי מחייב גמישות מסוימת. על כן אפשר יהיה להוציא סכומים נוספים לאחר שתמליץ ועדת הכלכלה בפני וועדת הכספים ולאחר יוועדת הכספים תתן את אישורה על כך. כלומר - הכוונה היא לאותו חלק שיחרוב מהצעת התקציב של הכנסת. עד כה אנו מפירים למעשה כלל יסודי בחוק התקציב. אף על פי כן החלטנו כי הסדר החדש לא ייבט לתוקפו כבר בשנה זו, 1955-1956 היות ויש להביא תקציב לא יאוחר מה-31 לטרט ולא נכון להכניס בו תיקונים בחודש מאי. יש לדאוג על כן להכניס את התיקונים בתקציב 1956-1957.

מצאתי לנכון להעלות את הבעיה אם כי אני מציע לא לדון בה בישיבה זו.

א. ציזלינג :

מדוע לא יתוקן הדבר כבר לגבי שנה זו, הרי תקציבים רבים טובאים להחלטה ולסילואים, ועל אחת כמה וכמה דבר הנובע מניטוח החוק. יש להכניס את הענין לסלול הנכון. לא יתכן להמשיך ללכת בדרך של עברה על החוק. אני חושב שצריך לנהוג כחוק.

היו"ר י. גורי :

ספק אם במסגרת הדחוסה י"ל הכנסת במסך
6 שבועות אלה אפשר יהיה להעלות על
שולחנה גם את העניין הזה. סולם העדיפות הוא עצום ובלחמים על כל
סעיף וסעיף, גם צמצמו את יציבות הכנסת על סנת לאפשר לוועדות
את העבודה.

ועוד דבר, אם אתה בא לתקן את הדבר לגבי
שנת 1957-1958 אז רק המהדרין מן המהדרין ישאל: מדוע לא עשיתם זאת
עד כה. לא כן אם תעלה זאת באמצע הינה.

ק. לוז :

אני רוצה להעיר, כי יבני דברים מושרו על
ידי הכנסת: התקציב האדמיניסטרטיבי
והיתרה י"ל התקציב המופרטיבי. לא פרטים י"ל התקציב המופרטיבי אלא
היורה המפורנה של התקציב המופרטיבי.

מר שטנר :

איני יכול להסכים לכך, יעד כה היתה
עברה על חוק רשות הפיתוח. אבל יבני
יכול לנהל את הניכוח הזה בנוכחותו של היועץ המשפטי, כי היועץ
המשפטי של הממשלה הסכים איתי, כי בפרוצדורה זו י"ל הסלצת ועדת
הכלכלה בפני ועדת הכספים ואיסור י"ל ועדת הכספים של הכנסת לגבי
תקציב רשות הפיתוח אין כל חריגה מן החוק. אין, על כן, ואפילו
לפי דעת היועץ המשפטי, כל אפשרות להגיע בעניין זה למשפט.

לגבי תקציב 1955-1956. ועדת הכספים
בקשה מאת רשות הפיתוח להגיש את התקציב הזה בפועלו. הדבר נעשה זמן
סה לפני תום שנת הכספים הקודמת. יתכן שלא באשטת ועדת הכספים אבל
גם לא באשטת רשות הפיתוח הדבר לא יצא אל הפועל. איני חושב שהיפס,
חודשיים לאחר התחלת שנת התקציב, יהיה נכון להעמיד את הדבר הזה מחדש
בפני הכנסת. אני מבקש אתכם לשתור על המהלך אותו קבעתם בחודש מרס.

א. ציזלינג :

אני מציע: א) להחליט שתקציב זה יונס
כחוק עוד הינה; ב) לעשות כל סה שאפשר,
ומצד כולם, ולא להכביד על הפרוצדורה.

ק. לוז :

אני מציע לנהוג בשנה זו לפי ההסדרים
הקודמים ולדאוג להבהרת החוק לגבי שנת
הכספים הבאה.

ה צ נ ע ה

הצעת חבר הכנסת ק. לוז - נ ת ק ב ל ה.

א. ציזלינג :

אני ממאיר לי זכות להיוועץ בעניין זה עם
חברי.

היו"ר י. גורי :

אנו עוברים לעצם הדיון.

מר שטנר :

(קורא טעיפים בדף 1)

אני רוצה להעיר דבר אחד לגבי תקציב
1954-1955. העודף שהועבר לאוצר היה יותר גדול מאשר זה אותו לקחנו
בחשבון בתקציב 1954-1955, ובסקום סכום של 5,350,000 ל"י טגיע הסך
ל-7,600,000 ל"י. הגדלה זו באה משני טעימים: א) הגדלת ההכנסות;
ב) הקטנת ההוצאות.

נכסים עירוניים

=====

מ. שטנר:

בשנת 1954-1955 עודף ההכנסות היה 1.824.850. חוק הגנת הדייר הביא לידי העלאת שכר הדירה הן לגבי דירות והן לגבי בתי עסק. אנו מקווים שבשנת 1955-1956 תגדלנה ההכנסות והעודף יגיע ל-3.099.000 ל"י, הגענו לכך שמחצית ההכנסות, כלומר לאחר גיבוי מסים, תיקונים והחזקת הבתים - נשאר כעודף. עודף קופתי אמנם, כי המאזן אינו מאזן משקי. לו היה המאזן משקי, והיינו סורידים בלאי ורביית עבור הרכוש הזה ספק אם העודף הנשאר היה מכסה בלאי ורביית אלה. החלטנו על תקציב קופתי כי לא צריך לפי דעתנו, וטרם הביעה היעה לפרסם ערכו של הכנס הזה.

ק. לונ:

אין כל הכרח בפירסום. אפשר להקים קרן לאמורטיזציה ולתיקונים.

מ. שטנר:

בלאו הכי נשמרים כל העודפים האלה רכוש של רשות הפיתוח באוצר.

זו הפעם הראשונה שיכולים אנו לציין כי מתקרבים אנו לכך שמחצית ההוצאות אינן מוצאות להוצאות שוטפות.

אני סמך את תיוטת לבכם לכך שנתנו שורה של שחרורים לגבי דיירים מסוגים מסויימים, הן מקרים סוציאליים והן נכחי מלחמה. כן נתנו הקלות בשכר הדירה לגבי כלל הדיירים אתם אנו מסדרים חוזים. התחשבנו במצבם המיוחד של היושבים באזורי הספר בירושלים ונתנו גם להם הקלות גדולות.

ט. קלטר:

באיזו צורה סועבר עודף זה לאוצר? האם בצורת הלואה או בתור הכנסה?

א. ציזלינג:

אני מבין שהכוונה היא לנכסו בפקדים שהועברו לרשות הפיתוח. באיזה סכום הועברו נכסים עירוניים אלה לרשות הפיתוח, האם הועברו כולם ובכמה זה סתמכם?

אם הייתם מחשבים אמורטיזציה - בכמה הייתם מעריכים אותה?

הנבי רוצה להבין ענין זה של השקעות יסוד.

האם יש בהכנסות רק שכר דירה או גם שכירה, ואם יש בהן גם שכירה - מה סכומה באוסדן ההכנסות?

מה זה דמי היתר, איך מצורף סכום זה של 2.610.000 ל"י?

ט. קלטר:

לאלה נוספת: איך נוהגים אתם בענין נכסי בעדרים לרבות יהודים?

הינריך גורי:

בניח שבכנ"א היום יתקיים דיון על הפיצויים, ואז יטען הצד שכנגד, זה שיטען לענייני הפליטים, שהיה ברשותכם רכוש השווה כך וכך והכניס כך וכך. הצד שכנגד יטען: סכום או פיצוי גלובאלי. היאלה היא: התהיו מצויידיים בחומר הזה, התוכלו לעשות חשבון לצורך לספרי ההוצאה גם את הרביית וגם את האמורטיזציה?

סדר סטנדר :

לשאלתו של חבר הכנסת קלמר בענין צורת
ההעברה לאוצר. הדבר נרשם לעת עתה לזכות
רשות הפיתוח. הוסכם עקרונית שהדבר יהיה בחינת הלואה ברבית של
3,5%.

לישאלה השניה. הנכסים במכרו על יסוד חוזה
מכירה על ידי האפורטרופוס לנכסי בפקדים לרשות הפיתוח. בחוזה זה נקבע,
כי מחיר הנכסים ייעשה לפי השווי הרשמי לפי חוק נכסי בפקדים. חוק זה
קובע איך וכיצד יש לחשב את השווי הרשמי לגבי כל נכס ונכס. נכסים
אלה נמצאים עתה בשלב של העברה וחיסוב השווי הרשמי.

מכירת הנכסים על ידי רשות הפיתוח מבוצעת
לפי עקרון הערך במזק. יש לציין שיש פער בין השווי הרשמי לבין הערך
לפיו במכרים הנכסים במזק.

לשאלתו של י"ר הועדה: גם אני בין אלה
החושבים שביום טן הימים ננהל סו"ט על תילום פיצויים עבור הרכוש
הזה. כידוע הודיעה המטילה מספר פעמים על כך, שמהא סוכנה להשתתף
בסכום מסויים כפיצוי על רכוש הערבים שנשאר בארץ, בתנאי שימרת
הסכום תגויים על ידי מוסדות בינלאומיים לצורך התייבותם של הפליטים
בארצות חוץ ובתנאי שסכום זה אומדן תשלם ממילת ישראל תיעזר גם באופן
בינלאומי בפיסוננו. קשה לדעת מה תהיה צורת הסו"ט הזה ומה יהיה יסוד
ההערכה. עד כה, לפי הנסיון שהיה עד עכשיו מדובר על הערכת הרכוש
בזמן יציבות. כל החליפות והתסודות שחלו בערך הכסף אינן חשובות לענין
זה. הבסיס הוא הלירה הפלתינאית טרם שלחמת העולם. גם ההערכות של
ועדת הפיוס בראשות סוטחה אנגלי מתבססות על חיסוב ערך הרכוש לפי
לירות ישראליות. הקו"ל בפיצויים גויים הוא גדול וכנראה תהיה הנכיה
לפיצויים גלובאליים. על כל פנים בשעת הצורך יהיה בידינו החומר
הדרוש הנובע להנהלת הרכוש הזה.

אין אנו מפרסמים כל הערכה על ערך הרכוש
הזה. אין אנו קובעים את האמורטיזציה כדי לא להודיע בעקיפין ערכו
של הרכוש. וטוב להכניס את הכספים לקרן כללית בלתי מוגדרת.

הסקעות יסוד. אותן עבודות פיתוח נצטפת
הנעשות על ידי הרשויות המקומיות: כבישים, ביוג, הסדורים הסניטאריים
המרוספים לערך הנכס וכו'.

אין מצטרף הסכום של דמי היתר - על כך
ניתן פירוט פלא בטעיף 2. ידוע ידוע הפיתוח מקבל עבור סתן רשות
לאדם היושב בדירה להעמיד את החוזה שלו לדייר אחר תילום קבוע לפי
תעריף קבוע לפורטם. דבר זה קרוי בים דמי היתר.

בענין האמורטיזציה לא מציב מפני הניסוקים
להזכרתים.
ואשר לנכסי נעדרים לרבות יהודים - דבר
זה אינו בידינו אלא בידי האפורטרופוס הכללי.

נכסים חקלאיים
=====

סדר סטנדר :

העברנו הינה ומכרנו את רוב רובם של
הפרדסים. טסך הכל של 32 אלף דונם פרט
אותם שקטנו בעצמנו: האפורטרופוס של רשות נפקדים ואחר כך רשות הפיתוח
בשיתוף עם שלוש גורמים: יכין-חקל, סינדיקט ופולני נמכרו לסוכנות
היהודית לצרכי התייבות 19 אלף דונם. מספר היי ובים שקבלו פרדסים
סגיע ל-97 טסקים. ישח של קרוב לאלפים דונם יסוד לצרכי תחנת הנסיונות
בבית-דגון - יחד 21 אלף דונם. ליכיל-חק"ל, לפרדס סינדיקט ופולני
ושותף - 5000 דונם, היתר לרסקו, לקבוצות פועלים ולפרדסים. כל ענין
הפרדסנות, פרט לנטיעות חדיות, ירד מעל יולחנה של רשות הפיתוח. על
כן ירדו ההוצאות מ-3.881.000 ל-566.000. גט ההכנסות הוקטנו על כן.

ההערכה לפיה נמכרים הפרדסים בעטית
לפי עיטת הנקודות: טיב העצים, היבול, טיב ההסקמה וכו'. ערך הנקודה
נקבע ל-6 ל"י ולהתייחסות 5,5 ל"י. הקרקע לא נמכרה אלא הוחכרה בתנאי
קרון הקיימת, כי בהתאם לחוק אסור לנו למכור. תנאי המכירה: 30% שלטו
בזמן חתימת החוזה, 20% בגמר השנה הראשונה וכתום שלש שנים נתייחסים
את החסלום. כל שנה בתוספת רבית. ההקלה להתייחסות מובטחת גם כזה,
שההתייחסות יכולה לפרוע את הדבר במשך שבע עד שמונה שנים. בהכנסות
של הנכסים החקלאיים יש הכנסות מהחכרת קרקע (דף 11). יונת טרונם -500 ל"י.

מ. קלמר : האם זו החכרת קרקע של מטרד החקלאות?

מר טטנר : מטרד החקלאות מופל בשבילנו כמובן של
רשות הפיתוח. פדי אבה בשנה נקבע העריף של
דמי החכירה לפי האזורים הטונים ולפי הגידולים שאפשר לגדלם על הקרקע
הזאת ובהתאם לכך מחכירים את הקרקעות הטוניות. אנו מניחים כי בשנת
1955-56 תגיע ההכנסה מהחכרת הקרקע ל-600 אלף ל"י.

החכרת מוצבות הנכסים מאה אלף ל"י.

החכרת מטעים למטעי הטומה - 60 אלף ל"י.
היא מחזיקה קרוב ל-45 אלף דונם מטעים של רשות הפיתוח וחייבת בדמי
חכירה.

היו"ר י. גורי : מה פירוש הדבר -500 ל"י הדונם?

מ. קלמר : באילו תנאים אתם מחכירים את המוצבות?

א. ציזלינג : לעיסקי פרדסים. היכן השטחים שנמכרו
לחברות ולא להתייחסות ומהי הפדיניות
סהכתיבה מסירת פרדסים לא למתייחסים כי אם לחברות. אני קובע שלפחות
סתי חברות לא עסקו מעולם בעיבוד פרדסים אלא ביצוא: נרדם טינדיקט
ופולני.

לרעתי ענין זה של החכרה הוא למעשה הערמה
על החוק האומר לא למכור אדמה. חכירה ל-84 שנים היא למעשה מכירה.

מ. דיין : בענין הפרדסנות. האם לאחר שאפרדם הוחכר
יש לחוכר זכות להעבירו לאחר. אם כן -
שוב תצמח טזה ספטרות.

האם המכירה למתייחסים בעטית אך ורק
דרך הסוכנות היהודית או למתייחס במישרין?

מה מספר הפרדסים שנמצאים עוד בידי רשות
הפיתוח?

החכרת קרקע לא של פרדסים למי? ואילו
כמויות?

האם הוחכרה קרקע לפרדסים בשטחים גדולים
של טאות ושלפים, ומהם התנאים, לכמה שנים? כי יכול הדבר להקנות להם
הרי זכות חזקה.

מה המגמה בענין מטעי הטומה? האם ימשיך
להתקיים גם להבא?

היו"ר י. גורי : אני שותף לחששותיו של דיין הטוען שהענין
יכול להיפך לאובייקט של ספטרות כשם
שבתיים שנבנו על אדמת קרן הקיימת הפכו לאובייקט של ספטרות.

באשר בחוק שרשות הפיתוח לא תהיה רשאית
למכור קרקע העוברת לצבור או להעביר את זכות הבעלות עליה בדרך אחרת.
מה פירוש "דרך אחרת"?

ס'הו הפוסד הפחליט על הפדיניות ועל
ההוצאה למועל?

ק. לוי :

מהו פחירו של דונט פרדס בשוק הפרדסיים?

האם במסמך כתוב בחוק שפסוד החקלאות
צריך לשמש כסוכן של רשות הפיתוח?

פ. שלמר :

מר טנבר :
זכות העדיפות ניתנה להתיישבות כך שכל
המטחים שנדרשו על ידי המחלקה להתיישבות
של הטובנות היהודית לצורך יישובי - הובטחו. תקלה מסויימת עמדה מני
חייב לציין היא, שלאחר שסכמנו עם המחלקה להתיישבות את הרשימה, באביב
1954, בקשו הם דונטיים נוטפים שלא יוכלנו לשרייבם לפסודה זו.

לא רמינו כל דע בכך אם שפת מסויים יעבור
לידי אנטיים פרטיים שיעבדו הו ויפתחוהו או לידי קבוצות של מועלים או
חברות, לאחר שהובטחו צרכי ההתיישבות. חברות אלה נכנסו לענין שיקום
הפרדסיים כאשר ענין הפרדסנות עוד לא עמד ברוסו של עולם. דווקא אז הן
נטו שכם לשיקום הפרדסיים.

ס'הו הפוסד הפחליט על הפדיניות? -
ההחלטות האלה עוברות שלבים יונים. קודם כל מליאת רשות הפיתוח הטורכבת
מסנהלי רוב המטרדים המסילתיים, מוסד המתאסף אחת לחודש ולפניו פובאות
השאלות לצורך איסור כל פעולה מסוג זה. השלב הבא - ועדת שרים כלכליים.

בשאלת סכירת הפרדסיים היה ויכוח בוועדת
הכספיים, בדמה לי שאפילו בנוכחותו של שר האוצר, פרדס סינדיקט הודיע
כי הנו סוכן להיכנס בענין זה של בטיעת פרדסיים חדשים.

אי אפשר לדעת סחיר הפרדסיים ברוק. אך
מעט פרדסיים פרטיים עוברים מיד ליד, סחיר דונט כל פרדס חדש נחשב ל-560 ל"י.

אין קשר חוזה בינינו לבין המתיישבים.
הקונה הוא הטובנות היהודית והיא הקובעת כמה לכל נקודה ונקודה. היא גם
האחראית מבחינה כספית כלפינו, ואילו המתיישב קשור עם הטובנות היהודית.
אם שמעתם על מקרים אחרים ועובדות אחרות הריני מבקש להביא את הדברים
לידיעתך.

העברת הפרדסיים נעשית בסדר ללא תקלות.
הציור, הצבורות עוברים בזמן ואין עיכובים בעבודה.

סוגיה זו של החכרה לזמן ארוך בניגוד
לבעלות היא סוגיה בפני עצמה. אולם אין החכרה ואפילו לזמן ארוך כדין
בעלות טוחלטת.

ב"דרך אחרת" אפשר להתכוון למשל לצורה
של מתנה. עמדה הימלה: אם רשימים מנו ולו גם לצורך צבורי להעביר זכות
בעלות. על כן נוטח הסעיף הזה כאשר נוטח.

חוזה החכירה הם בדרך כלל לזמן קצר - לשנה.
לא תמיד זה לטובת הענין. אין אנו יכולים לנהוג כך לגבי שטחים שאנו
רוצים להחכירם לצורך בטיעה.

נכון שפסוד החקלאות משמש כסוכן. לא מפרתי
כי כתוב הדבר בחוק. פסוד החקלאות בלאו הכי מקציב אמצעים בצורת הלואות.
טוב הוא אם מרכזים הכל ביד אחת: גם את ענין החכרת הקרקעות וגם את שטח
ההלואות: אז עזרה אחרת אותה נוטח פסוד החקלאות. איני אוסר שהחוק שחייב
אותנו לטנות את פסוד החקלאות כסוכן, אבל החוק נוטח אפשרות לרשות הפיתוח
למנות סוכנים. בתוקף מספות זו היא המסיכה את פסוד החקלאות לשמש כסוכן ללא.

מטעי האוסה. איני מוטרף לענות על השאלה הזאת. איני יודע מה יהיה להבא. יודע אני רק שהכוונה היא להוציא סליט סבלל היטחים מטעי האוסה מעבדת ועבודה לצורך סתן פיצויים לערבים במסגרת פיצוי קרקע לפי חוק רכישה סקרקעין בקרקע של חוק נכטי נפקדים.

אנו עדיין לתהליך סתטיד של יישובים חזקוקים לחלק סן מטעים, וסטידך - תהליך סחר - של מטעים שהוקצבו ליישובים, אלא שהיישובים לא יהיה בכוחם לעבדם, ומטעי האוסה נתבקשה לעבדם על שיהא בכוח וביכולת היישובים האלה לעבדם.

ההחלטות לבודדים הן אך ורק ביטחים מצומצמים. מטחים גדלים סוחכרים אך ורק לגופים חקלאיים.

א. צילינג :
ועוד מספר שאלות בענין הפרדסים. קודם כל לא קבלתי תשובה על סקום היטצאם של היטחים הללו. כן הייתי רוצה לדעת כמה הושקע בייקום, מהו היקף החוזה על אותם היטחים. כן הנני מבקש תופס של חוזה כדי לעיין בו.

מביב ענין הפרדסים היה ויכוח ססור וקסה עוד ביטי מועצת המדינה הזמנית. בתוקף תפקידי הייתי גם יור מועצת פרי הדר וגם יור מועצת הסיווק לפרי הדר. היו אז כ-110 אלפים פרדסים עזובים שהועברו לסטח ישראל. דרשתי לעבד את היטח הזה. ססור החקלאות היה היחידי שבידו היה אפרט סקצועי לסטרה זו. הדבר לא ניתן והפרדסים נשארן בידי האפוסטרופוס לנכטי נפקדים. נציגי האכרות כסועצת פרי הדר, נציגי סינדיקס והתחחדות נציגי האכרים התנגדו לעיבוד הפרדסים הערביים בטנה כפולה שחלק סמנה נחטך על ידי חובים אחרים מבחינות פוליטיות: 1) אין סיכוי לייקום כל כך רב של פרי, והפרי הערבי יספס סתחרה לפרי היהודי; 2) פרדסים אלה יססו כוח ססיכה לשוב הערבים.

הסטח הזה נשאר, על כן, שנים ללא עיבוד. חזרו לעבדו כנשר הסצב הודע, ס-110 אלף דונם נשאר אחרי 7 שנים 32 אלף דונם בלבד.

סצאתי לנכון לספור את הפרסה הזאת.

טר סטנר :
הפרדסים פוזרים על פני כל הארץ. הסכום שהושקע מגיע ל-3 מיליון ל"י.

אני רוצה לציין כי 32 אלף דונם אלה שסוקמו היו במצב טוב לדעת כל המוסחים. הרמיה הטובה ביותר היא שהתביעה לפרדסים אלה היתה מעל לכל מה שיכולנו לספק. לא אומר שהם יכולים להסתוות עם הפרדסים הסצויינים ביותר, אבל גם הם סן המעולים.

יש לקחת בחשבון כי ועדת מטחים סקצועיים חקלאיים פסלה רכנות דונם ערבים ולא ראתה בהם קרקע טובה לעיבום ולטיקום מבחינה סקצועית גרידא.

כן יש לציין, ובצער, שכסס שארמות חקלאיות טובות עברו לארכי תעייה כן גם מטחי פרדסים בטניבת תל-אביב נעקרו והפכו לסורסים לבנין.

רכישת נכטים, פתוח וסכירת סקרקעין

טר סטנר :
ההכנסה בטנה שעברה היתה 8,750,000 ל"י ואילו הטנה 8,350,000 ל"י. לגבי ההוצאות ירדנו מ-8,169,670 ל"י ל-6,473,700 ל"י. הסעיף העיקרי בהוצאות (דף 12) הוא ביצוע חוק רכישה סקרקעין. בתקציב 55-1954 הכנסנו סך של 3,5 מיליון ל"י ואילו הטנה, 56-1955, אנו סכניטים 2 מיליון ל"י בלבד. זו היתה הטנה הרמיונה לביצוע חוק רכישה סקרקעין ומסלום פיצויים. עתה יכולים אנו לעסוד באופן יותר ספטי על היקף התביעות.

הקטנו את סכום ההלקעות בפיתוח ייטחים למכירה.

באשר ליתר הסכומים אין לי הערות טיווחרות.

ועתה אעבור להכנסות בסעיף זה. אנו טכניסטים
את הקרן הקיימת בסכום של 4 מיליון ל"י לפי החוזה, אם כי החוזה
מחייב את הקרן הקיימת לשלם סכום יותר גדול לפי היער הצמוד לדולאר
המשתלם על ידי הטמסלה לקרן הקיימת. בינתיים הויכוח בינינו לבין הקרן
הקיימת לא נסתיים והכנסנו לכאן את הסכום כפי שצויין בחוזה.

החכרת קרקעות לרשויות מקומיות - 250 אלף ל"י.
יותר מאשר בשנה הקודמת. לשיכונים נגיע לסכום יותר גדול ובייחוד
באזורי התעשייה.

הקטנו את הסכום שבא ממכירת דירות ובתי עסק.
אני מוכרח לציין כי הביקוש לדירות אלה הנו קטן מאד שערנו בתחילה.
עדיין יש כנראה פער רב בין הנטל הכספי המוטל על בן-אדם שצריך
לרכוש דירה לבין שכר הדירה שהנו חייב לשלם.

אני מבקש את ועדת הכספים לאשר את תקציב
רשות הפתוח כפי שהוא טובח לפניכם.

ס. קלמר :
שאלה לי בענין היחסים בין רשות הפיתוח והקרן
הקיימת. שתי תיפתר הבעיה הזאת. לשם מה שתי
רשויות בענין זה של החכרת קרקע.

הייתי רוצה לקבל רשימה מלאה האומרת כמה
אדמות נחקרו ולפי. בענין זה התלונות ביישוב רבות, ואין בזה כדי
להוסיף בריאות למדינה. לא נכון לחלק את האזרחים לשניים: (1) אלה
בעלי הזכויות; (2) אלה ליש להם פחות זכויות. כדאי לוועדת הכספים
תתן את דעתה על כך. אני מבקש מרשות הפיתוח להגיש לנו רשימת כל
ההחכרות וציון החוכרים.

אני רוצה לדעת לשם מה נכנס גם משרד העבודה
לענין זה. לשם מה נהפך גם משרד העבודה לגורם המחלק קרקעות בין
הגורמים השונים?

א. סטופ:
מדוע אדמות רשות הפתוח הן יקרות כל כך?
פניתי למר שטנר בענין אדמה מסויימת בחיפה.
הסכומים היו עצומים. פשוט לא כדאי לקנות.

היו"ר י. גורי :
מר שטנר לא הסביר את ענין הלסכה הראשית.
אם הור דתם משולחן רשות הפתוח חלק גדול
מן הנכסים החקלאיים, והראיה של צמצום העובדים מעידה על כך, מדוע
לא בא הדבר לידי ביטוי בתקציב הלסכה הראשית?

מר שטנר :
אני רוצה לצלול לבעיה זו הנוגעת בשאלת
היחסים בין המוסדות המטפלים בקרקע. היתה
לוועדת הכספים הזדמנות לספל בדאלה זו, ואני תקווה כי בדון בכך
בנוכחותו של שר האוצר. את עמדתי בשאלה זו הבהרתי בהזדמנויות קודמות.
ואיני רוצה לחזור על כך מחדש.
נסתדל להכין את רשימת הקרקעות שנמכרו או
הוחכרו ולהעבירה לוועדת הכספים.

אשר להחכרת קרקעות לחברות. אם תבדקו תיווכחו
לדעת שרשות הפיתוח נתנה קרקעות לכל הבנייה הצבורית שהיתה בארץ
היות והרזרבות הקרקעיות שהיו בידי הקרן הקיימת היו קטנות.

בענין משרד העבודה, מקומו של משרד העבודה
בענין זה נמצא עתה בדיון, ואיני רוצה למסור על כך כל הודעה.

להערתו של חבר הכנסת טרופ, רשות הפתוח
נתונה לבקרת סמטי בקורות רשות יזמות: האחת - בכסי המדינה בטכרים
בזול יתר על הפידה; האחרת - גותה הבקרת של חבר הכנסת טרופ דהוא
אינו הראשון הטוען שרשות הפתוח טבקסת מחירים גבוהים מדי. היסוד
ילנו מוכרח להיות - ערך הקרקע ביוק. גם זה אינו ענין אבסולוטי.
על כל פנים ההערכה מתקרבת לדיוק, בערך דיוק של 90% אם לא של 100%.

רשות הפתוח נותנת את הקרקעות שלה לרשויות
המקומיות, לקרן הקיימת לשיכון המבוצע על ידי הממשלה בתנאים מיוחדים
ונוחים.

בדרך כלל אנו נסמעים מלהחכיר קרקע עירונית
לפרטים ולבודדים. אז אנו מוכנים למכור. גובה המחיר תלוי במקום
ובסיב הקרקע.

אשר לסאלה בדבר הלכטה הראשית. המרכז ברשות
הפתוח אינו מונה יותר מאשר 6 אנשים. יש פה יחידות של סצנו להן
מקום בכל היחידות האחרות ועבודתן לא הוקטנה.

היו"ר י. גורני: הנוכל לקבל את הפירוט?

מר שטנר: כן!

ש. דיין: איני יודע אם זוהי הכתובת, אולם רוצה אני
לשאול מדוע לא תפורט חוברת המציינת את
נכסי הקרקעות, סידוריהם וכו'. רק כך נוכל לדעת מה מספר הדונמים
וסכומם הכולל.

מר שטנר: איני חושב שרצוי לעשות כדבר הזה.

היו"ר י. גורני: אני מעמיד להצבעה את אישור התקציב.

א. ציזלינג: אני מבקש להחזיר את התקציב.
אם הוא יועמד אצביע נגד ומסני ניטוקים:

א) מאחר שנדחתה התביעה הלגיטימית שלי ומאחר שאיני מבין מדוע לא
יזנה תקציב זה כחוק בכנסת; ב) מאחר שאני מוצא בו מכירת קרקעות
בעקיפין. כלומר - עקיפת החוק.

ה צ ב ע ה

התקציב - נ ת ק ב ל

היו"ר י. גורני: ועתה לפני הסעיפים שהוגשו והוטלצו על ידי
ועדת הכלכלה: (1) הוועדה מטליצה כי העברת
סכומים בתקציב רשות הפיתוח מסעיף 3 לטובה אחד לשני תיעשה באישור שר
האוצר או סי שיתנה אעל ידו לצורך זה; (2) העברת סכומים מסעיף ראשי
לסעיף ראשי אחר תיעשה רק באישור ועדת הכספים של הכנסת.

סעיף 3 - עבר זמנו במל קורבנו.

סעיף 1 נחקק לפי חוק התקציב.

א. ציזלינג: אני רוצה להבטיח כי הסעיפים הגדולים ייחסבו
כסעיפים ראשיים.

מר שטנר: הריני מסכים לכך.